

Oglasi, pripisana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Novici za predbrojbu, oglase itd. šalju se napušticom ili položnicom pošt. stacionice u Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod narudbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu pošta predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravničtvu u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napislo „Reklamacija“.

Cekovnog računa br. 817/948. Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nosloga sve pokrvari“. Narodna poslovica.

Odgovorni urednik i izdavaatelj Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare Laginja i dr. prije J. Krmpotić i dr. u Puli. — Glavni suradnik prof. M. Handić u Trstu (Via Croceta br. 1, U. kul.).

Komisija za državnu pripomoć Istri.

U petak dne 6. o. m. j. u 5^{1/2} sati obdržavana je u dvorani za sjednice financijskog ministarstva u Beču pod predsjedanjem odjelnog predstojnika istoga ministarstva pl. Dr. Engela prijavljena Jurve konferencija za promicanje gospodarskih i prosvjetnih interesa pučanstva Istre. Konferenciji prisustvovalo je u svemu oko 20 osoba, između kojih spominjemo carskog namjostnika za Primorje kneza Höhenclohe, zemaljskog kapetana i državnog zastupnika Rizzi-a te državno. zastupnike Bartolli-a, Laginja, Mandića, Spadara i Spincića i više visokih činovnika raznih ministarstva.

Pošto je predsjednik prisutne srdačno pozdravio i u kratko razložio svrhu konferencije, dade rječ zemaljskomu kapetanu za Istru Rizzi-u, koji je u poduljem govoru označio najvažnije potrebe Istre na školskom i gospodarskom polju, kojim bi se od strane carske vlade imalo na pomoć priskočiti.

Zemaljski kapetan reče, da nije lahko sastaviti program o potrebah Istre, dok se neznata stupanj akcije vlade, koju kani u našoj pokrajini provesti. Iza toga predje na pojedine točke i zahtjeve, kojim bi se imalo čim prije zadovoljiti.

Glede pučkog školstva reče, da nam fali u zemlji jošte mnogo pučkih škola, koje nije pokrajina mogla ustrojiti, jer njoj za to nestaje sredstava.

Prosi carsku vladu veću pripomoć školskoj zakladi, a da uzmogne ovoj velikoj potrebi zadovoljiti. U zemlji imade žalibože još uvijek veliki broj anakabeta, koji čekaju poduku kao ozebao sunce. Da se tomu zlu doskobi, vlada bi imala preuzeti na sebe polovicu izdataka za školstvo, koji iznose oko pol milijuna kruna. Tim bi se, pripomoglo i zemaljskim financam, koje se kani u što kraćem roku urediti.

Posebna pripomoć vlade za gradnju potrebitih škola je neophodno, nužna, jer toga zemlja provesti nemože, a siromašne občine same nemogu si pomoći.

Zalim predje govornik na razdiobu učiteljska u Kopru, spominje najnoviji štrajk djaka na tom zavodu i preporuča, da se tu razdiobu čim prije provede.

Preporuča ustrojenje novih stipendija za djake iz Istre na visokih školah. Takovih je stipendijah za našu mladež premalo, a zemlja ne može sama novih stvarati; istotako preporuča veći državni prinos za obrtne škole u pokrajini.

Što se tiče nestašice vode u Istri, reče, da je to jedna od najvećih novolja u našoj pokrajini. Tamo naša narod potrebita vode ni za sebe ni za blago a kamo li za kakovu obrtnu svrhu. Taj nedostaj više malene pripomoći, jer se malenim sredstvi postizavaju promaleni uspjesi. Hoće se u tu svrhu volike akcije i podhvat u velikom štilu. Zemaljski odbor pozdravio je sa zadovoljstvom osnovu mjernika Schwarza, po kojoj bi se pribavilo potrebita vode za 120—180.000 stanovnika zapadne Istre. Ta je osnovu izravnata vladi, da ju prouči i izpita. Za

provedenje isto stvorio bi se konsoreij od Engleza, koji su pripravni u tu svrhu uložiti glavicu od 24—28 milijuna kruna. Oni traže od vlade pripomoć od 4 milijuna u 10 godišnjih ratih. Tom osnovom ne bi se doduše pripomoglo čitavoj pokrajini već samo onim, koji trpe najviše zbog nestašice vode, a ostalomu pučanstvu zemlje imalo bi se pomoći, što se tiče dobave vode, drugim načinom. Preporuča vladi, da prouči što prije spomenutu osnovu.

Glede cesta i mosto gradnja u zemlji reče, da je zemaljski odbor izradio na temelju molba pučanstva i predloga zemaljskog zastupetva, osnovu za čitavu pokrajinu. Za tim dolazi na uređenje rieka i potoka u zemlji. Spomenu od sabora prihvaćene osnove za uređenje rieka Mirne i Jezera na otoku Krku. Ove osnove čekaju pravišnju potvrdu. Što se tiče rijeke Mirne, sabor je prihvatio jeftiniju osnovu ali bilo bi od velike koristi po zemlju kad bi dala vlada provesti onu skupniju osnovu.

Nadalje imalo bi se urediti potok Reku, pak Rižanu, Rosanoru, Fiumicino itd., što sve čeka državnu podporu.

U poljodjelake svrhe u pokrajini ne čini se dostatno, jer je dosadašnja državna podpora premalena. Pokrajina treba više poduke u vinarstvu i podpore za obnovu flocksrom uništenih vinograda.

U posljednjem zasjedanju zemaljskog sabora proširen je zakon za posumljenje istarskog krasa na čitavu pokrajinu, te preporuča, da se odnosna osnovu čim prije potvrdi i da vlada pruži traženu podporu.

Državna šuma izpod Motovana imala bi vlada uz jeftinu cieniu odstupiti pokrajini, kao što i državni posjed u Sv. Mihovilu da narod ono nekorišno zemljište što bolje izkoristi.

Nadalje preporuča ustrojenje malih gospodarskih škola poput onih u Štoferskoj kojim se je tamo narod bogato okoristilo. U Istru imalo bi se narodu dozvoliti sadjenje duhana, što bi bez dvojbe uspjevalo.

Pomoziti bi se imale stipendije za putujuće učitelje, kojih imade premalo, te se ih mora tražiti u Italiji. Država bi morala podupirati domaće ribarske zadruge, koje se ne mogu same od sebe podići.

Novimi željeznicami imalo bi spojiti istočnu sa zapadnom Istrom. Poruč imalo bi se spojiti sa Pazinom, te Lupoglav sa Matuljama.

Preporuča veću podporu parobrodarskom društvu „Istria-Trieste“, da se bolje razvije i bolje sveze uvede.

Obzirom na veći promet tudjinaca, preporuča uvođenje vožnju sa automobilima i gradnju malenih hotela. Jedno bečko društvo traži od pokrajine u tu svrhu garanciju, ali se ustraja. slično društvo „Riviera“ i u samoj zemlji.

Grad Piran treba državnu podporu za gradnju kratke željeznice iz Pirana u Porto Rose.

Pokrajina Istra treba znatnih državnih podpora za gradnju i popravak luka.

Isto tako treba podporu za uništenje malarije, za gradnju zavoda za zapušteru djecu, za umobolne itd.

Obćina Mali Lošinj traži od države bezkamatni zajam, jer se nalazi tamošnji lječilišni odbor u velikih financijskih nevoljah.

Preporuča podržavljenje solna u Kopru, kao što su podržavljene one u Piranu i ustrojenje vodogradnjovnog ureda na namještelstvu u Trstu. (Odnosni izviestitelj opazi, da će se to dogoditi.)

Konačno izrazi želju, da bi se u pokrajini ustrojilo neku vrst trgovačke škole i da bi se za sve navedene potrebe čim prije sa radnjom započelo.

Dr. Laginja reče, da će se osvrnuti samo na nekoje potrebe pučanstva, koje je zemaljski kapetan spomenuo.

Govornik želi ponajprije znati, da li je vlada već opredielila sredstva i kakva su ta sredstva, kojim kani našoj pokrajini u pomoć priskočiti.

Po njegovom mnenju valja razdieliti sve potrebe Istre u dvoje, t. j. u one, kojim se mora odmah il bezodvjačno doskocići, i one, koje bi se postupice provadjalo.

Medju prve spada bez dvojbe ustrojenje novih škola i gradnja školskih zgrada, nadalje gradnja nekih cesta, crkava i luka. Neupušta se u podrobnosti, jer ima obširno i temeljito izradjenih spomenica iz čitave Istre, koje će zastupnikom vlade predati.

Što se tiče odstupa motovunske šume pokrajini ne može se protiviti, ali želi, da bi se kod toga udovoljilo davnoj želji okolnih občina i susjednog stanovništva, da se okoristi u gospodarske svrhe onim zemljištem.

Ne protiviti se ni velikoj akciji za nabavu vode u zapadnom delu pokrajine, ali istodobno neka se provodi za vodu i ostalomu stanovništvu zemlje.

Nema ništa niti proti vožnji sa automobilima, nu prije neka se zadovolji najvećim potrebam stanovništva, kojih imade mnogo i silnih.

Konačno preporuča, da se učini odmah ako se stogod činiti misli, jer narod traži od nas brze i izdatno podpore.

(Nastavlja se)

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinski kotar:

Pula 12. III. 1908.

Prošloga čedna razpravljon je u Beču sudjelovanjem članova zemaljskog odbora, odjelanika grada Pule i jednog člana hrvatske stranke novi občinski red za grad Pulu. Taj će red doći na razpravu u istarskom saboru, koji je sazvan, kako je izviestiteljemo na drugom mjestu za dne 14. o. m. j. Novine pišu, da će imati občinu Pula mjesto dosadašnjih 30 zastupnika, njih 36.

Svoje zastupnika imati će stanovništvo grada, te stanovništvo izvanjskih ili poroznih občina i pripadnici ratno mornarice. Za najniže slojevo pučanstva imalo bi se stvoriti takozvanu obću kuriju izborniku.

Izrazi svakog četvrtika o podno.

Neliskani doplati se ne vradaju neopodpisani no tiskaju a neofrankirani po primaju. Predplata sa poštarijom stoje 10 K u obće, na godinu 5 K za seljake, III K u obće, odn. K 200 na pol godina, Istan carovine višo poštarin Plada i stajaje se u Puli.

Pojedini broj stoje 10 h, nastali 20 h, kull u Puli, toli izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se u Tiskari Laginja i dr. prije J. Krmpotić i dr. (Via Gluka br. 2), kamo neka se nalazioju sva pisma i predplato.

Lošinjski kotar.

Iz Cresa nam pišu:

Svojedolno nam javili brzobjavno, kako na mesopust večer oko šest sati creski stražari izranise sestoricu Hrvata — medju ovima jednu djevojecicu. Dakako, to će na prvi mah svatko pomisliti, da su sa strazri morali braniti, jer su bili napadnuti, ali nije tako, nego je njihov čin upravo barbaraki.

Dogodilo se je to ovako:

Obićaj je i u Cresu, da se pusta avečanije otpri u vijeknost, to toga dana i onaj, koji inače nikada ne polazi krcme, ide tamo da prodje vrijeme. Tako je bilo i ove godine. Pod večer se pak narod i sve godine na trgu i uz obalu, a jer se je ovdje počela da budi narodna avlest, svaki traži društvo sumišljenika, pa so je uz more sakupilo preko stotinu naših kopaca. Bili su to sami muževi, te sjetivši se stare navade zapjevahu mesopustu opjelo, a čuo se gdjeje po koji „živio“, koji od 14. moja amo našim protivnicima smrdi, što no riječ, kao crnomu tamjan. Na jednom se iza ledja pojave občinski redari: Sbergliaša i Marchian, proturali su se medju ljude, pa ma da im prije niti poslije ne rekoše ni riječ, izvadivši snolje iz korica počeo obojica mlatiti, koji je kuda bolje mogao. Medju ljudima nastade strava i komešanje. Svaki se je gledao povući što je brže i lakše mogao, ali udarci su padali, a one, koju su dohvatili obilje krv. Udarali su bez milosrdja, a ljudi, promdila ih je bilo sva sila, nijesu se oprli, ako su i mogli.

Ranjeni su Ante Rošović na vršku glave lijeve strane. Udarcem sablje odnesao mu je komad vlasi i ozledio kost, jer se na sutradan nadjenom osijećenom komadu vidjelo također malo kosti. Izgubio je puno krvi, a ostao je od udarca omamljen, te su ga morali više nositi kući, jer je jedva išao. Sada leži, posve slab, te ga vrućica malo kad ostavlja, a jedina sreća, da je to čovjek tjelesno jak. Ranjen je dalje Ivan Kaštelan i kćerka mu. Obnova su ranjeni na glavi dvostrukim udarom sablje. Kad je kćerka vidjela koja je slučajno onuda prolazila, da se ljudi komešaju, oči joj se zaustave na rođjenom ocu, poleti k njemu, da ga odvede kući, da se ne dogodi kakvo zlo. Baš u taj čas ulovi redar Marchian oca joj za ruku, pa ga stado vući u zatvor. Kćerka se objesi ocu o vrat, te je nastojala da redara nagovori, da joj oca pusti, nu ovaj kako je milosrdan, nastavi oca od kćeri udarom sablje. Nije taj delija ranio samo oco dvoje, već još i kamo Ivana Bolmarčića i Ivana Smundina, prvoga na glavi, has nad tjomonom, a drugoga na ruci. Da nije Smundin golom rukom zaustavio udar sablje, lik nad glavom Bolmarčićevom značilo bi poljednji ostao tvrd na mjestu. To je žalostni čin, kojim se je kod nas završio pust. Nečovječno je osobito postupao redar Marchian sa ranjenim Kaštelanom. Vodeći ga u zatvor, držao ga je čeli put za košulju i dolamtu za vratom. Svaka dva koraka bacio bi ga na zemlju, da golom sabljom rastjera dječurliju i znalizoljne, koji su išli za njima.

Bez pretjerivanja, r eg krvava ucini to s krvlju objavljenim Sovjekom 80—40 puta. Kad je bio Kastelan u zatvoru, trazio je lječničku pomoć, ali uzalud. Rekli su mu na ponovni zahjev, „često paraš affar nostro“ i to je bilo sve.

Jedna dva sata kasnije pojavio mu lječnik ranu u njegovoj kuci, kad mu dodje kćeri, da joj glavu sašije. U Rodovića kuci lječnik se je svojedobno ljutio, što ga prije nijesu zvali, ali valjalo bi znati, koliko je trebalo čekati dok dodje.

Čovjeku se opće gnjusi, kad čita, a još gore, ako mora slušati na svoje uši, da se ovakava šteta hrani, ali ima i takovih — koji usjevjeruju, evo mu trščanskog „Il Piccolo“.

Dakako, Hrvati su uvijek barbari bili, ali ovakva je čitaj zaslužna. Naslo bi se i u našem riječniku riječi za ovakve čine ali nećemo, neka si ga ubilježe u njihove anale. Sreća je, da nas kopač nije izgubio glave, a to je najbolji dokaz, da nije on bio ono, što drugi o njem misle. Nekoji se naši potrudile odmah do c. kr. oružničke postaje, a to je obavijeste o činu, te je usled toga usledio pritvor redara Marchiana, koji se je to večeri okitio lovor vijencem.

Što se je moglo misliti, to je usledilo. Prokura tuži dobar broj naših Kopača, a medju njima i one, koji bi bili najbolji svjedoci toga stvari, to koji su c. k. zondarmariju o svemu obavijestili, ali ima još vjedoka, na koje se valjda ne sjetioše. Na našim je odvjetnicima, da se za stvar zauzmu, da nevinu narod ne plaća krvlju i zatvorom, te se na njih ovim putem obraćamo. Toliko za sad sine iza et odio.

Branimir.

Voloski kotar :

Iz Klana nam pišu.

Naše upravno vieće obratilo se je molbom na obč. zastupstvo u Kastvu, kao i na zemaljski odbor u Poreču, da im se dozvoli odieliti iz sveze občine Kastav, te u zajednici s nekojim drugim pridruženim obćinama osnovati novu samostalnu mjestnu obćinu. Državne i pokrajinske oblasti su se već izrazile, da nemaju ništa proti tom projektu, a isto se tako i Kastavsko obč. zastupstvo već u prijašnjim sjednicama izrazilo, da neće imati ništa protiv toga, samo da se izraze s tim sporazumni stanovnici občine Lisac, Skalnica, Studena, koje bi imale podpasti pod novu obćinu Klana. Stanovnici ovih potonjih občina nećali su se iz početka, da pristanu na to, ali su napokon izaslanici Lisca i Skalnice pristupili najzadnju sjednicu upravnoga vieća u Klani, te izrazili u zapisnik, da će i oni pristati na namjeravano odjeljenje iz občine Kastav, ako im se garantira, da će se izmedju pripadnika pridruženih občina Lisca, Skalnice i Studena, birati polovica, dakle 9 obč. zastupnika, a druga polovica izmedju pripadnika občine Klana. Zastupnici Klana su na to pristali. Jedino obćina Studena nije jošta za sada voljna na to odjeljenje pristati, buduće se ta obćina još nedavno morala pravdati s nekojim žiteljima iz Klana. Zastupnik občine Studene izjavio je na sjednici občinskog zastupstva u Kastvu dno 19. II. o. g., da se odluka zastupstva pusti na suspenziju, dok se nekoje razmirice izmedju Klana i Studene ne poravnaju, na što je i kastavsko zastupstvo pristalo. Nade je, da će se Studenci i Klanjci do skora nagoditi, pak da ćemo dobiti jednu novu samostalnu obćinu u Istri, što neće ni najmanje škoditi hrvat-skoj stvari u Istri, već jedino olakšati obćinsku administraciju. Obćina Kastav sastoji sada iz 27 katastrálnih obćina (lako zvanih „županija“) i 6 pridruženih obćina Klana, Lisca, Skalnice, Studene i Brguda. Ove su potonje obćine pripojene g. 1849. obćini Kastav. Obćina Klana dobila je već

pred par godina svojo upravno vieće, a s namjeranim odjeljenjem ostalo bi još čini Kastav 27 katastrálnih obćina i pridružena obćina Brgud, koja će poradi velike udaljenosti od Klana ostati još pod Kastvom. Klana ima 208 kućnih brojeva, Lisca 25, Skalnica 28, Studena 78.

Porečki kotar :

Čitah u nedjelju, dne 23. II. u „Omni-busu“ br. 727., da je vlada odlučila dati širokamašnim kmetima podporu za sječaj, te usljed toga očekivah, da će se pucanstvu motovunskih podopčina go dočimim županima ta vješt naznaniti. Nu bidadva. Jer i tu podporu c. kr. vlade je talijanska obćinska uprava u Motovunu upotrebila u svoje svrhe pred nastajućim izborima — kao obćino. Kao da si je pomislila, došla nam je uprav shodno ta podpora, da se pred pukom izkazemo. — Hrvatski župani ne dobile nikakvih vijesti od obćine, već je obćina poslala svoje agente, da idu po kućama i popisuju ljude, koji će sječaj uzeti — nespomenuto ni riječi, da je to vladina potpora, već prikazujuć narodu stvar tako, kao da im je to pribavila talijanska stranka, ljubiteljska hrvatskog pućanstva. Na taj način ujedno obćina, kao obćino, navlaslito u očel izbora, nastoji da svoje agente — šlektelje talijanstva — uverisi, i prikaže našem narodu kao dobročinitelje i spasitelje, dočim vrijedno i poštovne osobe i prave prijatelje naroda mimoslazi, a dapače nastoji uplašiti njihov upliv kod naroda.

Očito se to vidi u ovom slučaju, u onim podobćinama, u kojima su naši vrijedni hrvatski župani kojih mimoslazi i služi se svojim pristasaama, dočim u Kaldiru na primjer, gdje je županom talijanska podrepnica — šalje službenim putem vjest, radi podpore i prijave istomu, prem da navedeni župan mezna ni čitati ni pisati.

Izmedju tolikih je i ovo jedan novi dokaz zmijske lukavosti občine Motovunske.

Motovunac.

Koparski kotar :

Sveučilištna zadruga po Kneipovom sustavu u Dolini.

Od tamo nam pišu: U nedjelju dne 1. o. m. obdržavalo je privremeno načelnitvo lječilišne zadruge redovitu sjednicu, na kojoj bijaše riješeno više važnih po zadrugu pitanja. Na sjednici je medju ostalim zaključeno, da se obdržava prva redovita glavna skupština dne 19. marca o. g. i da se toga dana otvori lječilište. Na skupštini podati će privremeno načelnitvo svoj izvještaj o dosadašnjem djelovanju i izabrali će se stalno načelnitvo. Zaključeno je nadalje, da se razaslaže na svo vidjenije rodoljube, Hrvate i Slovence, Primorja i susjednih naših zemalja okružnice sa pozivom, da se sami učlane i da zadrugi što više članova pribave. Mi preporučamo unapried našim istomišljenikom i prijateljima, da se odborovu pozivu mnogobrojno odazovu.

Članarina ili dionica iznosi 50 K. Naša rodoljubna Dolina pruža sve potrebite uvjete za lječilište vođom po Kneipovom sustavu. Tamo je podnebje blago, u najbližoj okolici imade šume, sjenokoše i livade pružaju se do samog mora, bogati izvor zdrave i bistre vode neprosahno nikada, a sa sjevera i juga zaokružuju ju dvie željeznice, kojih su postaje odaljone okolo 1/2 zata. Iz Dolina do mora imade pol sata, a u Trst željeznicom malo više. Od odziva naših rodoljuba i prijatelja tog načina lječenja odvisi i uspjeh tog najnovijeg narodnog poduzeca.

Franina i Jurina.

Jur. Frane moj, veselim se, da te posle toliko vremena opet vidim i da te popitam o tvom zdravlju.

Fr. Jure moj dragi, hvala ti vela na pitanju, zdrav sam hvala Bogu, nego kati me toliko muče, da ne morem više. Tuncal sam prvog puta u „Narodnom Domu“ u Pulli. Da ti je brate bilo viditi nas narod u „N. D.“ sve puno pucalo i sve u najboljoj slogi.

Jur. Drago mi je, da se tako lipo naš narod med sobom slaže, ljubi i zadržava, i da Bog, da bi i svi oni naši brati, koji ne čute snama, došli opet med naš narod.

Fr. Čuj Jure, molim te da j razglasi med našima na dugo i široko tu novu, koju ću ti sada povidat.

Jur. Da čujem.

Fr. Šal sam poneđoljak pustiti po podno pod vrhlaču, da vidim malo, kako napreduje moj luk, obnašal ga i zasašal ga hvala Bogu lipahnoga, sel sam se kraj onog jabuka, zapalili sam tulu i opečivami. — Po malom putu vidim dva od njih (po drapah foresti) i bez da me oni opazise, gledu napravo, razgovarajući se med sobom po talijanski: Senti Gigi, — je pričel jedan od ovih — me par che la cucagna se per noi pasada, questi ac' lavi apre i ochi e non se' il pol' comprari piu con un gulas.

Jur. Tako ti je dragi moj, ima još malo takovih ljudi, koji za mali novac bi prodali ne samo sebe, ali i ženu i dieu i sve ono ča njim je naj svetije na ovom svita. Čekaj malo meseci dokle budu novi izbori u Pulli, pak ćeš viditi kada vetar odpulne one jadne neke delegate, kako će prodancem biti još manje. A mi se braćo pripravljajmo, te kad budemo zvanj, da učinimo svojo narodnu dužnost.

Razne vesti.

83. godišnjicu svoga blagotvornoga života slavj danas skromno u samostanskoj Ušini u Črešu dčeni naš stariac, odličan član opitijli sv. Frana, volić. O. Frano Dobrović. Buduća godino, za Ukra, ako ga Bog pčvli, proslaviti će vrlo pliedku svečanost, nalme 60. godišnjicu svoga mislijetva ili djamantnjaj mlašt, što mu je dubino area žolimo. Živio nam O. Frano!

Saziv istarskog sabora.

Istarski je sabor sazvan za dne 14. tek. mjeseca u Koprnu. Ovo će zasjedanje biti kratko jer će se odlučiti samo o novom izbornom zakonu za zemaljski sabor.

Štrajk učiteljskih pripravnika u Koprnu svršen.

Kako nam pišu iz Koprna vratilo se jedan dio učiteljskih pripravnika već u subotu a ostali u poneđoljak u školu. Za poutronje djaka zauzeli su se školski predstojnici, nekoji naši zastupnici i predjednostelje zemaljskog naukovnog saveza u Trstu. Posljednji su stupili u akciju za djake zahtjeve socijalisti i njihovi zastupnici iz grada Trsta. Carski namjestnik izjavio je zastupnikom da uvidja opravdanost dječakih zahtjeva i da će se zauzeti, da bude odjeljenje slovenskog od talijanskog odujeka što prije provedeno. Obćao

je također djakom veću slobodu kretanja i zajemcio im, da neće imati njihov štrajk nikakvih pu nje posljedica.

Slovenski i talijanski djaci imali su u nedjelju u Koprnu zasjedanj, na kojem je jedan socijalistički zastupnik izvjestio o uspjehu dogovora sa namjestnikom u Trstu. Im toga prihvaćen je predlog, da se djaci povrate u poneđoljak u školu, i da izruče ravnateljstvu savoda sljedeću izjavu:

„Djaci učiteljskog zavoda u Koprnu — primajući na znanje izjavo Nj. Pr. Namjestnika častnim zastupnicima i predjednostelju zemaljskog saveza naučitelja, po kojima bi se prihvatili sporadni zahtjevi njihovih spomenice, a pospješilo izvođenje sa strane vlade glavnog vrjeta (najmanje početkom dojdjuće školske godine); — primajuće na znanje osiguranje, da djaci ne će pretrpjeti nikakve štetne posljedice ni moralne ni materijalne radi njihovog privremenog susjedstva iz škole; — odstupaju da će pohajdati predavanja, u očekivanju da će ustimonim izjavama slediti praktično provedenje gorspomenutih zahtjeva.“

Čudnovato nam je kako su se u ovo čisto školsko pitanje upleli socijalistički zastupnici, koje su valjda za to zamolili talijanski djaci mimošlav svoje zastupnike i kolovodje talijanske liberalne stranke. Zar je g. Bonatti izgubio već sav uply kod talijanskih djaka u Koprnu?!

Za udovo pek. Mata Rumca iz Sv. Františka na Lovranskimi.

Mate Rumac od Mata iz Sv. Františka na Lovranskimi bio je ponesrećen u radnji kod nekoga poduzeća u Americi. Njegova udova nastojala je putem amerikanskoga konzula na Rieci i jednoga advokata u Americi dobiti odstetu. Nije dobila ništa. Otac pokojnoga Mata Rumca došao je k nasemu zastupniku Vjekoslavru Spinčiću, potužio mu se je i molio ga, ne bi li on mogao izposlovati kakvu odstetu. Starcu siromaku sa staricom ženom i sa udovom najvestom i dječom teško je živjeti: Zastupnik Spinčić molio je delegata iz Dalmacije Blankina, da podnese u austrijskoj delegaciji interpelaciju u stvari. Delegat Blankini je podnio takovu interpelaciju prilikom lanjskoga zasjedanja delegacija, na ministra izvanjskih poslova, i upozorio je na nju privatno. Odgovora nebijase. Zastupnik Spinčić umolio je, kad su se otvorile ovogodišnje delegacije, delegata dra. Luginja, da se zauzme za stvar udove Rumac. Delegat dr. Luginja obnovio je dne 6. februara ove godine interpelaciju Blankinovu, odnosno pitao odgovor na nju. Zainteresovan je za stvar također privatnim putem ministar izvanjskih poslova baruna Aerenthala. Ovaj mu je javno u sjednici delegacije dne 27. februara odgovorio. Odgovor od rieci do rieci glasi ovako: „Na interpelaciju koju su gospod. din delegat dr. Luginja i drugovi u sjednici delegacije dne 6. t. m. j. o stanju odstete udovo Rumac ua me upravlili, častim se odgovorili!“

Po molbu c. i kr. poslanitstva u Washingtonu, kojemu sam naredio da odlučno zastupa protike gospođu Rumca, stupio je c. i k. konzulat u S. Frantsku u dogovor s mnogimi amerikanskimi advokati, da ustanovi, ina li zakonitih uslova po kojih bi bilo moguće obvezati amerikansko poduzeće, u kojega službu se je. Mate Rumac ponesrećio, da dade odstetu.

Po jednoglasnom sudu svih pravilnih odvjetnika najma poduzeće, pogledom na posebne odnošaje slučaj, nikakvo dužnosti da odsteti, to bi usljed toga bilo bezuspješno da se nastupi pravim put protiv odnosnomu amerikanskomu društvu. Sve što su naša c. i kr. oblasti u tom stanju stvari mogle učiniti bijaše da se pozova na čovječansko čuvstvo društva, te on ga sklonu da dade dragovoljno koliko više za preostalo Mata Rumca. Zauzimanje to naših oblasti imalo je taj uspjeh, da se je društvo posle dugotrajnih razprava konačno odlučilo dati udovu Rumac iznos od 200 dolara, dakle 1000 kruna

Ako je taj iznos zahtjeva, to je neka vrsta puštili, da neka, kako je već rečeno, zakonito udjela po kojem bi bilo društvo dužno što dati, da je dakle ovaj iznos dovoljan po moći i da se više nije moglo doći.

Ispata privođenoga iznosa će uzaluditi, dim udova Rumac dađe punomoć zahtjevu za duguje istoga iznosa. U svrhu ispunjenja te formalnosti obratilo se je već ministarstvo vanjskih poslova na namjestništvo u Trstu. Kako se iz računoga vidjelo, koji neki zastupnici i delegati toli c. i kr. oblasti učinilo su moguće, da pobjave udovi Rumac odletu za to što bijaše njezin suprug u Americi ponesređen. Po američkim zakonik ne može se za onakav slučaj ponesređenja kakav je kod pokojnoga Rumca dati nikakve odštete. Društvo nagovoreno od c. i k. oblasti odlučilo je svoje dobre volje dati udovi Rumca 200 dolara, što je isto koliko 1000 kruna.

Djake pripomoćno društvo u Pazinu je u prošlom mjesecu veliki primio ove prinose: zap. nađ. Matejčić Fran, Trst K. 40. — učitelj Antun Opatić, Pazin K 2. — stolar Mate Mohorovičić, Pazin, skupio K 9. — Mla i Bruno Jurinčić, učitelj, Kastav, K 2. — Fran Slavetić, župnik, Karolja K 29. — odvjetnik Dr. Jure Hrasovec, Čajje, K 4. — Glasvarstvo općine Veprišane-Idoli K 20. — Kanonik Fran Budički, Zagreb K 20. — Učitelj Jakob Sladonja, Gračice, skupljenje u Gologoričkom Doju prigodom 50 godišnjice vlog narodnog borca Anta Ivčić u veselom društvu K 10. — Bilježnik Janjo Rahne, Brdo (Kranjska) K 10. — Trgovac Josip Bole, Rieka K 20. — Bliskup Pavao Gugler, Zagreb K 100. — Nadžupnik Ivan Beranda, Pican K 50. — Odvjetnik Dr. Ivan Zucco, Pula K 20. — Nikola pl. Šipuš, Sisač K 10. — Blagajnik Posipijince M. Cucančić, Pazin, mjesto pristupa na oprostnu večeru gg. Dr. Flege i Dra. Tomašića K 5. — Skupljenje na oprostnoj večeri gg. Dr. Flege i Dr. Tomašića u Nar. Domu u Pazinu dne 8. II, 1903 K 71. — Kr. veterinar Pravoslav Rebek, Pazin, da počasti uspomenu svoga pok. sintiča K 30. — Krčmar Stranić Ivan Stranjac, Pazin, za nedjelju izvanrednu svoju zabavu K 2. — Marcellia Antun, da proslavi imenovanje g. Vrbke župnikom u Lanišću K 5. — Prepošt Antun Kalac, Pazin K 5. — Dekan Antun Rogar, Hrušica K 10. — Dekan Josip Kragelj, Tolmin K 3. — Ivan Flamin, Opatija (i to, od Ivana Flamina K 10, Pavla Tomašića K 10, Jakova Jurkovića K 5, M. pl. Zambellia K 4) ukupno K 29. — Župnik Fran Bukovec, Triz K 10. — Župnik Blaž Soldatić, Lubsnica K 5. — Župnik Sima Trullić, Grdoselo K 2. — Župnik Andrija Bylica, Medulin K 10. — Grosman Miroslav, Kastav K 2. — Profesor Zvonimir pl. Doroghy, Krapina sabrao u kući gosp. M. Crkvenca prigodom odlaska kot. predstojnika Dr. J. Götthnera K 7-80. — Dr. Albert Prepošić, Zagreb K 10. — Štop. nadžupnik u miru Dr. Ivan Kalčić, Zala-Mihaljica K 60. — Učiteljca Iva Šabadin, Sv. Ivan (Trst) K. 10. — Postolar Franjo Jurinac, Kastav K 3. — Frane Rubeca, Kastav K 2. — Filip Ivanšević, Trst, šalje od suviška proslave Mandičeve, kojom svetom da se upiše članom utemeljiteljem gosp. nar. zast. M. Mandić K 200. — Nadžupnik Dr. Mato Vitezić, Rieka K 10. — Ivan Flamin, Opatija, sabrao od Dra. Jure Cervara K 30, od Dra. Jos. Ländr K. 20, mjesto vienca na odar pok. Ivanu Tomašiću K 50. — Julija Flamin, Opatija, sestra K 40. — Ivana Flamina, mjesto vienca, kao gore. — Lijepa hvala svima!

Odob.

Hrvatske kolonije u Italiji.
Pivodom izvještaja o referatu prof. M. Reutovca, koji govori o hrvatskim nasobinama u Italiji, sveučilišni profesor Antonio Baldaei u Palermu uputio je rimskeoj „Tribuni“ pismo, koje glasi:

„Slobodan sam poslati vam slatko grafičko studije, koju sam o istom predmetu („Die Slaven von Molise“) stampao prošlog mjeseca u berlinskom časopisu „Globe“, poslije putovanja koje sam tamo poduzeo po nalogu našeg ministarstva provjete u god. 1906. Moj cilj, koji sam, držim, postignuo, bio je, da proširim, ako bi bilo moguće, naučna jezina proučavanja, koja je nas Ascoli objavio u milanjskom časopisu „Politecnico“, god. 1867, pošto je 1864. god. pohodilo slavenska (slavi) i arbanaska sela između Trinja i Forlora, a u kojim je studijama naš veliki filolog utvrdio, koja sela treba smatrati slavenskim, a koja arbanaskim.“

Tomu pismu dodalo je uredništvo „Tribuna“ ovo: „I odista je prof. Baldaei u ovoj svojoj studiji, na osnovu šprimatecne dugim bavljenjem među balkanskim Slavenima, opisao sela Aquaviva, Cola, Kroče, San Felice, Blava i Monte Vitre, u kojima stanuju 4882 Hrvata, izmješani njihovim etničke, antropološke i socijalne karakteristike, posvećujući veliki dio običajima i folklori molitanskim Slavena. Bila su dva izseljivanja preko mora. Prvo je bilo jamačno u doba, kad su se Slaveni nastanili u VII. i VIII. stoljeću, a drugo je bilo, kad su hježali izvorid turskih navala, naročito poslije Skenderbagova smrti.“

Otvoreno novih prostorija društva „Jadran“ u Trstu.

Iz Trsta nam pišu. Predprošlu nedjelju otvorene su u ulici Sv. Sebastijana br. 6. prostorije novoustrojenog društva „Jadran“, u kojem će naći naši radnici, morarzi, mali obrtnici itd., nauke i svjetla, te u slučaju potrebe, koji lideatiki pomoci, toli pravnog savjeta. U društvo upisala se već do sada 265 člana, od kojih su petorica utemeljitelji. U društvenoj knjižnici imado do 100 različitih novina, a sada se uređuje i društvena knjižnica. Glavna briga novoga odbora biti će u utvorenje podporne zaklade iz koje će primiti članovi u slučaju potrebe i nevolja pod poru. Članovom su na raspolaganje 4 hrvatska liječnika i petorica doktora prava za pravne savjete.

„Mladi Istran“.

Razgovarali smo se pred malo dana s urednikom lista „M. I.“ g. nadučiteljem Kraljić-em koji nam se potužio i izrazio bojazan da će „Mladi Istran“ morati prestati izlaziti ne nadje li više odziva u gradu. Šteta bi bila velika da bi vrli taj omladinski list prestao, te stavljamo na srce osobito imućnicima i općinama da ga se sjetio ili darovima ili predplatom učenika na list. U netom izšlo broju „M. I.“ čitamo među ostale darovatelje najprvoga narodnog dobrotvora biskupa Guglera sa iznosom K 50. „Klub Črilo-Metodekih zidara“ predplatio je siromahnu dječicu sa 118 istianka, braća Martinolić u Americi 64 istianka itd. — Napreda za „Mladi Istran“.

„Hrvatska Straža“.

Primili smo svezak I, god. VI. lijepe ove vjersko-znanstvene smotre, koja izlazi nakladom tiskare „Kurytke“ u Krku. I ovaj se broj odlikuje biranim, raznovrsnim sadržajem.

Pastirsko pismo Krčkog biskupa.

Kako obično prigodom nastupa korizmenog vremena, izdao je presv. Krički biskup dr. Ante Malinić pastirsko pismo svome svećenstvu i vjernicima. Najprije je govori o pravoj i krivoj slobodi. Da se uzmogne upoznati dobro slobodu treba znati što je iribatvo, te poslanica se obširno ovdje bavi o ropstvu neznanja, sužanjstvu volje i ropstvu tiela. Govori se o raznim presudama među nižim pukom i među inteligencijom, o vršenju kršćanskih dužnosti itd. Drugi se dio poslanice bavi štampom te ovdje biskup izricu osudjuje uz razne hrvatske novine i talijanske pujski „Il Giornaleto“ i trčanjski „Il Piccolo“. Govori se zatim o izborima

na koje su dužni svi pristupati, te izabrati pospate mužave radi bljihovih kršćanskih načela.

Pastirski list Trčanskog biskupa.

Ova poslanica tumači obširno o sakramentima za vjernike, o pripravi za iste te o slorabama koji su se uvukle. Dalje biskup upravlja posebnj pastirski list vjernikom Rimanja i Loga prigodom rješavanja sa strane Rima poznatog crkvenog sukoba.

Pastirski list Perčkog biskupa.

Ovaj se list bavi dvjema jubilejima koji se slave ove godine. Papin jubilej (189. je 60-godišnjica njegovog misništva) i Carav jubilej (9/12. je 60 godišnjica vladanja) te tumači o podložnosti oblastima.

Hrvatske pripomoćno društvo u Beču.

Primili smo „Viestnik“ ovog patriotičkog i humanitarnog društva (Br. 5. u rujnu 1907. god. V-XXI). U njemu sadržan je Društveni izvještaj za poslovnu godinu 1906/1907., izvadan iz zapisnika glayne skupštine 20. travnja 1907. Uz pjech u poslovnoj god. 1906/1907. bio je povoljan te društvena imovina nadilazi onu od god. 1905/1906. za K 1676:04.

Tekom ove godine izdalo se na redovite podpore K 1393. na izvanredne K 327, na putu K 222, ukupno K 2342.

Sve su ove podpore bile udjeljene djacima radnicima i u obće siromahnim Hrvatima iz svih zemalja, gdje obitavaju Hrvati.

Društvo je uvelo kratke besplatne kurseve za dopunitheni ispit kojeg djaci Zagrebčkog sveučilišta moraju koji polagati, te odbor društva daje rado svakom u informacije o tim ispitima.

Prinosi za ovu posl. god. iznašali su K 3886:59. Izkaz imovine sa 4. III. 1908. bio je K 20,834:57. Članova ukupno 325.

Uprava društva je ova: Predsjednik: Slavko Urpani, c. i k. dvorski tajnik u c. i k. kabinetskoj kancelariji, podpredsjednik: Ivan Gutupić, trgovac vinom, tajnik: Dr. Ignjat Katalinić g. k. sudski pristav na vrhovnom sudištu, blagajnik: Dr. Frano Gospodnetić, c. k. ministarski konceptista u ministarstvu financija, odbornici: Dr. Tamo Matić, c. k. profesor, urednik „Lista državnih zakona“ (hrvat. izdanje); Ivo Klemencić, konceptni vježb. nik na direkciji c. k. duhanske režije, i Valentije Vouk; cand. philos., pregledači u čama: Dr. Marko Sebetić, c. k. nadvard. p. i inžinir; Dr. Vladislav Vranjican, odvjetnički kandidat i zakleti tumač hrvatskoga, talijanskoga i njemačkoga jezika, i Bugun Paut, inžinir.

Mladari i predplate šalju se pod adresom: „Čes. kr. postankom štedovnom uredu br. 853.607, ili „Kr. ugr. poštansko štedovnom uredu broj 8765“ (za „Hrvatsko pripomoćno društvo u Beču“ VIII. Lerchenfelderstr. 44).

Pisma i dopisi šalju se na društvenu adresu „Hrvatsko pripomoćno društvo“ u Beču VIII. Lerchenfelderstr. 44.

Čuvstvom svećenstva na znanje.

U tiskari Laginja i dr. (Pula via Giulia 1) mogu se dobiti molitve koje se moliti za: sv. mise, Tiskano u bijelom, čvrstom kartunu, kšta 20 para komad.

Lovran.

Tičansko Namjestništvo podjelilo je gosp. Vladimiru Plavec koncepciju za ustanovljenje novie tiskarne u Lovranu.

Narodni darovi.

U veselom društvu kod g. Snudnja Lopoglavci sabrao g. I. Riburić, učitelj, za „Družu sv. Cirila i Metoda K 472.

Dne 27. januara primili smo K. 9:10 sa skupljeni za „Družu“ od gospodjice Ljubice D. Skovčić i Drugi Mošenlekoj. K 7:10 bilo je skupljeno na „tumboli“, a K. 2

posebice darovala gđa. Dešković, Pomuz. tojom se prije nije objelodanilo. Zivili vrli darovateljli.

Dne 28. veljače 1908. vjančao se u Brestu kod Sluma posjednik gosp. Mate Božić (Stuk) sa gđjom. Jelkom Mikac (Haj) pri kojoj prilici došli su sa naše mlie družbe, sabravši za istu 14 K. i 60 h. koji se novac uručio tamošnjoj podružnici sv. Cirila i Metoda.

Zivili mladenici i darovateljli, te dao dobru Bog, naši isti još mnoge našljednika.

Veljč. g. Stefančević u Treblu poslao nam je pred mala dana 2 K za „Bratovštinu brv. ljudi u Kastvu“ i dana 2 K za „Družu sv. Cirila i Metoda.“

Štipendije za djake iz Istre Dalmacije.

U savezu sa gospodarskom akcijom u Dalmaciji, povialo je ministarstvo bogoslovlja i nastave ove godine za 4.000 kruna godišnju dotalju za nautičke škole u Dalmaciji. Osim ove svote stavili će se još na raspolaganje 1600 kruna za sedjelje četirju godišnjih stipendija po 400 kruna svaki, siromahnim i zaslužnim djacima iz Istre. Da se zadovolji potrebi trgovačke obuke istarskih mladića, ustanovile su se još dvie stipendije po 400 kruna godišnjih. Ovi će biti podjeljeni istarskim mladićima, koji se posvete trgovačkom staležu i budu pohadjali dvorazrednu trgovačku školu u Spjletu.

Ivan pl. Zajko glasoviti hrvatski glazbotvorac i ravatelj zavoda u Zagrebu zapitao je svoje umirovljenje. Kako se čuje, vlada će mu povoliti mirovinu, koju neka uživa još dugo prvi živiđ glazbotvorac našega naroda.

Pozor krčmar!

Vinski zakon, kojega morate po zakonu držati izložen u vašim lokalima, nalazi se na prodaji u našoj tiskari (Laginja i drug, Pula, via Giulia 1) po 10 para komad, tiskan na debelom arhiv papiru. Uz gorje cienne ima se poslati za poš. troškove do 5 komada 5 para. Od 6 do 10 komada 10 para, od od 11 do 25 komada 20 para, od 25 do 50 komada 30 para. Više popratnicom.

Ne imate li taj zakon možete platiti globu.

Ljudi pozor!

Baš sada polazi oko po Istri neki poljski židov, agent tvrđke H. Schipper iz Monakova nudjujuć košulje, podgance i bječve. Roba košta neizmerno mnogo a ne vriedi ništa, svaka košulja stane do 16 kruna a kada se usmeno naručuje obećaje agent, da ne će koštati više od 4-5 kruna.

Do sada se ulovilo u tu židovsku zamku već nekoliko svećenika i učitelja na puljsčini i baš zato upozorujemo ostale, da pazę na toga agenta i da mu ne nasjedaju.

Listnica uredništva.

Dopisničnja u Fabelmu, i dr. potripito se do dojdueć broja i preporučamo, da ne pišete prevedu na dugo, jer je prostor lista malen.

Našim dopisnicima.

Dugodi se više puta, da primamo dopise u kojima se napada na pojedine ljude, koje se prikazuju protivnicima, a kad tamo to su samo osobne prepirke po sriedi. Stoga vrueć preporučamo, nek se okane osobnosti, a drže samo našu stvar, te da svaku mudenost ne povećuju. Ocito otvorene protivke može se lahko napasti, ali inače treba oprezno postupati.

Tako su je neki dan napalo na Tomu Vratovića u Lanišću i na Malu Bukovcu pok. Mate selu Bukovcu Baderca, za koje nas drugi uvjeravaju da nije baš sve onako u redu bilo. — Preporučamo stoga opreznost i slogu među našim narodom.

Javna zahvala.

Ovim putem zahvaljujemo se najdragocijnije svima onima, koji su prigodom smrti neprežaljenog sina, dotično muža

Franje Fizia

nastojali, da nas kakogod utječe.

Nadalje zahvaljujemo se svim onima, koji su viencu poslali i koji su nam milog pokojnika do hladna groba otpratili. Svima naša najiskrenija zahvala, a od Boga plaća.

Kanfanar, 3. III. 1908.

Karl i Antonija Fizia, roditelji.

POZIV

na V. redovitu godišnju glavnu skupštinu, koju će održavati dne 22. marča, dakle III. korizmenu nedjelju „Društvo za študiju i zajmove“ u Lindaru. Skupština će se održavati popodne u 4 sata u prostorijama „Hrvatsko elitaonice“ u Lindaru.

DNEVNI RED:

1. Izvješće odbora.
2. Potvrđenje računa za god. 1907.
3. Slučajni predlozi.
- Iza sjednice će velenič. g. Fr. Novljan prof. c. k. velike gimnazije u Pazinu, govoriti o koristi društva pogledom na Raifeuzenove posujilnice.

Lindar, 8. Marča 1908.

Odbor.

POZIV

na XI. glavnu redovitu godišnju skupštinu posujilnice u Voloskom registrirane zadruge na ograničeno jamčenje, koja će se održavati dne 21. marča 1908. u 8 sati po podne u maloj dvorani Narodnog Doma u Voloskom, sa sljedećim dnevnim redom:

1. Čitanje zapisnika prošle godišnje glavne skupštine.
2. Izvješće ravnateljstva.
3. Izvješće nadzornog odbora.
4. Čitanje izvješće revizora i zaključak glede istog.
5. Izvješće i predlog ravnateljstva o preuredjenju poslovanja i zaključak glede istog.
6. Izbor ravnateljstva, nadzornog odbora i društvenog suda.
7. Zaključak glede uporabe čistog dobitka.
8. Slučajni predlozi.

Godišnji obračun izložen je zadrugarom na uvid u društvenoj pisarni u Voloskom.

Volosko dne 5. marča 1908.

Ravnateljstvo.

PEČATE

iz GUME izradjuje tiskara

Laginja i dr.

Via Giulia 1. - Pula - Via Giulia 1.

JEFTINO I BRZO.

CEDULJICE

sv. ispovjed i pričest

izradjuje

NARODNA TISKARA LAGINJA i dr. — PULA Via Giulia, 1.

JEFTINO I BRZO.

Prva slavenska tvornica ura za tornjevo

Franjo Moravus,

BRNO. Nova ulica 25. MORAVSKA.

tvoři i raznašije ure za crkveas zvonike, dvorce; škole, tvorniče, vještice, ljetnikovce samo u izvratnoj izradbi vrlo jeftino. Čuvane nadzorne ure. Glasnici šalju se na zahtjev badava. Najviše odlikovanje za izvratne proizvode. IZVOZ

OLOVKE

u korist družbe sv. Cirila i Metoda dobivaju se u

tiskari Laginja i drug. u Puli prije (J. Krmpotić i dr.) uz cenu od 2 do 10 para.

Narodnom občinstvu preporuča svoju bogato snabdjevenu robnu trgovinu

Marko Zović

krojački majstor

PAZIN — Narodni dom.

Naručbe obavlja brzo i točno uz umjerene cijene.

Prodaja siena.

Prodajemo na veliko suho i zdravo prešano sieno.

Poblje obavlja daje:

Hrv. poljodjelska banka, dioničarsko društvo Zagreb, Preradovičeva ulica br. 5.

Želudčane kapljice

prlje zvane i poznate pod imenom

Markove kapljice

sredstvo protiv slabosti želudca, imonito protiv posmanjanju teku za jelo, protiv grizu i grčevima u želudcu i trbuhu, protiv nadutosti od vjetrova. Poslije teškog masnog ili preobilnog jela podupiru naravnu probavu. 1 tucet 4 K, 5 tuceta 12 K, 10 tuceta 32 K, franko postavljeno na svaku poštu.

Molim izvolite mi poslati još 12 bočica želudčanih kapljica jer mi nužno trebaju pošto na meni upravo čudovore. Božo Pašić, Kašići stari. Molim pošaljite mi jedan tucet kapljica pošto pošto sam uvjeren veđ kod prijatelji naručba da djeluju izvratno, te ću svako u zgodom late mojim prijateljima preporučiti. — Ovakvih dopisa, koje ne mogu sve ovdje navesti iznadom još mnogo, te stoje svakome na uvid. Ove kapljice pripravija samo Gradaka ljekarna u Zagrebu, pak zato troha kod naručbe pisati točno na adresu:

Gradska ljekarna Zagreb, polag trga sv. Marka 20.

Objava otvorenja.

Podpisani časti se ovim obznaniti P. n. občinstvu gradā Pazina i okolice da je otvorio vlasiti

Urarski i zlatarski posao

u kući gosp. Antona Bertoša u Pazinu.

Mnogogodišnje njegovo iskustvo i do sada stečeni dobar glas radi solidnih i jeftinih radnja, dovoljno mu je jamstvo, da će ga dovoljan broj P. N. mušterija posjetiti.

Dragutin Gailhofer.

Dvostruki elektro-magnetički

KRIŽ ili ZVIEZDA

R. B. broj 86967.

Telefon br. 45—22.

jest elektro-magnetičkim načelima sastavljeni stroj, koji kod vloga, reuma, sime (teškog disanja), nepovrjanja, zujanja u uhu, nesavršljje, glavobolje (migrene) kucanja srca, zubobolje, muževne slabosti, studeni raku i negu, padavice (epilepsija), mokranju postelje, nujcaši, nevjestic, naglušasti, drhtanja na telu, influence skopšana na bolesnu hrata, bilidila (malokrvnosti), želudčanih grčova, bezobesnosti, lachlusa, punokrvnosti, svih udnih grčova, koga-klondra, tijelanih grčova. Hämorrhoida, kao i kod svobće slabosti i št. sluzi kao nenadklijivo sredstvo, pošto elektro-magnetička stroja celim čovječjim telom djeluje, lme se rečene bolesti u najkraćem vremenu izleče.

Poznato je, da lečnici kod navedonih bolesti viškratno elektrizovanje tela upotrebljaju, ali ipak na taj način, da jaka struja samo prolazno i povremeno kroz telo prolazi, doim naprotiv tomu stroja elektro-magnetičnog križa ili zvjezda R. B. br. 86967, kako je jur rečeno, umjerenim načinom naprekljeno na telo djeluje, što svakako bržom izlečenju dovodi, nego li prvi postupak. — Do 20

godine stare bolesti izlečene su sa mojim strojem posre! Od izlečenih sa mojim strojem R. B. broj 86967 izražena zahvale kao i od-odličniti slojova izdane svjedočbe i prisnanice iz svih strana svijeta. pohranjene su u mojoj pismohrani, gdje stoje svakomu u svako doba na uvid. BDIJE: NIEDAN LIEK NIJE POMOGAO, MOLIM POKUŠATI MOJ STROJ, jer je to sigurno sredstvo protiv gore navedona bolesti. a onaj bolestanik, koji po mojom stroju ne bi bio izlečen najduže u roku od 45 dana, dobiva novac natrag.

Upoznajem osobito P. n. občinstvo na to, da se moj stroj ne smije zamjenjivati sa Voltinim, koji je poradi svoga namapnja zabranjen u Njemačkoj kao i u Austro-Ugarskoj, doim moj dvostruki elektro-magnetički križ ili zvjezda R. B. br. 86967 osobito se hvati i uživa vanrednu dekadnost geradi svoje izvratne ljekovitosti.

MALI STROJ STOJI 6 K. Rabiti ga mogu samo djeca.

VELIKI STROJ STOJI 8 K. Rabiti se kod ostarijih 90 godina. kronična bolesti.

Doplatvanje i naručbe obavljaju se u hrvatskom jeziku. Poznaćem ili ako se novac unapred pošalje, razaslije glavna prodavaona sa tu i inozemstvo.

ALBERT MÖLLER,

Budimpešta, V/41. Kolar, Vadsz-ulicek br. 34.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadrugare, koji uplataju sadružnih dionova jedan ili više po krana so.

Prima novac na študnju od svakoga, ako i nije član te plaća od istoga 4 1/2 %.

čisto bes ikakvog odbitka.

Vraća na študnju nložene iznose do 1000 K bes predhodnog odkaza, a iznose od 1000 K ako se nije kod nložnja suglasno ustanovilo veći ili manji rok sa odkaza, na odkaza od 8 dana.

Zajmove (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku i sadružnice na garancijlu.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati prije podne i 3—6 sati poslije podne; u nedjelju i blagdano zatvoreno.

Družvena pisarna i blagajna nalazi se u vialo Carrara vlastita kuća (Narodni Dom) prvi pod oznako, gdje se dobivaju pobliske informacije.

Ravnateljstvo.

Utemeljena god. 1894.

NARODNA TISKARA

Utemeljena god. 1894.

LAGINJA i dr. Pula, via Giulia, 1.

Preporuča si. općinstvu svoju

tiskaru, knjigovežnicu, papirnicu i tvornicu pečata.

U papirnici mogu se dobiti sljedeći:

Moltvenici:

Utjeha starosti. Čvrsto uvezan. Tiskan velikim slovima, po K 1-60, 1-80 i 2-50.

Isus prijatelj djece. Čvrsto i lepo uvezan, po K —60, —70, —75, —80, —90 i 1—.

Andreo šavar. Moltvenik za djecu, po K —40, —50, —60, —70 i —90.

Sv. Anton Paduanski i njegovo štovanje. Elegantno uvezan po K 1-60 i 1-80.

Vrtić Gospodnji. Uvezan u kožu, po K 3—.

IIIJeb nobecki. Uvezan u baršumastu crnu kožu sa zlatorezom po K 3-80.

Slava Bogu a mir ljudom. Uvezan u snu kožu po K 4—.

Vijenac bogoljubnosti. Uvezan u fine tvrde korice po K 2-40 i 4—.

Pomelimo-se. Uvezan u veoma snu kožu po K 7-80.

Pobekni štenik. Uvezan u meliku crnu kožu po K 1-80.

Pobekni mornar. Uvezan u tvrde korice po K —80.

Našom nakladom izale su sljedeća knjigo:

Ob uljudnom i pristojnom ponašanju po K —40.

Patovanje N. V. B. Marije Teresije na Male Antile i Kubu. Pjesma, K —40.

Bat u Mini. Pjesma, K —40.

Brzi računar ili pregledna knjizlica za proračunanje dionvice, K —80.

Knjizlica nedjeljne nadnice (u hrvatskom, njemackom ili talijanskom jeziku) K —60.

Komisionalne knjizlice, K —80.